

บันทึก

เรื่อง หรือเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล

ตามหนังสือกรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหารที่ ๑๑๙๒๔/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๗ แจ้งว่า กระทรวงมหาดไทยได้ส่งปัญหาเกี่ยวกับฐานะครูโรงเรียนราษฎร์ที่ได้รับเงินอุดหนุนจากกระทรวงศึกษาธิการประเภทครูที่ทางการให้ไปช่วยสอนว่า จะเป็นลูกจ้างหรือคนงานของรัฐบาล ตามนัยมาตรา ๒๒ วรรค ๔ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พ.ศ. ๒๔๘๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๘ หรือไม่ เพราะผู้ว่าราชการจังหวัดมหาสารคาม กับกระทรวงศึกษาธิการมีความเห็นแตกต่างกันอยู่ และกระทรวงมหาดไทยไม่อาจวินิจฉัยได้โดยเด็ดขาด และขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาวินิจฉัยเพื่อถือเป็นทางปฏิบัติต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายกองที่ ๒) ได้ตรวจพิจารณาปัญหาเรื่องนี้แล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

ปัญหาที่กระทรวงมหาดไทยส่งมานั้นใช้ถ้อยคำว่า “ครูโรงเรียนราษฎร์ที่ได้รับเงินอุดหนุนจากกระทรวงศึกษาธิการประเภทครูที่ทางการให้ไปช่วยสอน” ว่าจะเป็นลูกจ้างหรือคนงานของรัฐบาล ตามนัยแห่งมาตรา ๒๒ วรรค ๔ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พ.ศ. ๒๔๘๒ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๘ หรือไม่” ถ้าหากพิจารณาตามถ้อยคำนี้แล้ว ก็อาจมีปัญหว่าครูประเภทนี้เป็นลูกจ้างของรัฐบาลได้ แต่เมื่อได้พิจารณาดูหลักฐานต่าง ๆ ซึ่งเจ้าหน้าที่กระทรวงศึกษาธิการนำมาแสดง โดยเฉพาะอย่างยิ่งหนังสือของกระทรวงศึกษาธิการถึงคณะกรรมการจังหวัด ๔๑ จังหวัดที่ ๒๔๑๓๓/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ เรื่องการจ่ายเงินอุดหนุนให้เป็นเงินเดือนครูที่ช่วยสอนในโรงเรียนราษฎร์ และหลักฐานที่เกี่ยวกับเรื่องนาย ชื่น ธรรมลี โดยเฉพาะแล้ว ปรากฏว่าข้อเท็จจริงเป็นอีกอย่างหนึ่ง กล่าวคือ กระทรวงศึกษาธิการเป็นแต่เพียงผู้ให้เงินอุดหนุนแก่โรงเรียนราษฎร์เพื่อไปจัดหาครูมาสอนในโรงเรียนของตนเท่านั้น ส่วนโรงเรียนราษฎร์นั้นจะจ้างใครมาสอนหรือกำหนดเงื่อนไขอย่างไร ก็ย่อมทำได้ทั้งนั้น แต่ทั้งนี้ผู้นั้นจะต้องเป็นบุคคลที่อาจเป็นครูได้ และมีคุณสมบัติตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ เช่น มีคุณวุฒิ ป.ป. หรือ ป.ม. เป็นต้น การที่ต้องมีข้อกำหนดเช่นนี้ก็เพื่อควบคุมโรงเรียนราษฎร์มิให้นำเงินนั้นไปใช้สอยในทางอื่นที่ต่างกับวัตถุประสงค์ของกระทรวงศึกษาธิการไป การที่มีข้อกำหนดเช่นนี้เห็นได้ว่าหาได้ทำให้ฐานะของครูโรงเรียนราษฎร์นั้นกลายเป็นลูกจ้างของรัฐบาลไปไม่ โดยกระทรวงศึกษาธิการไม่ได้เกี่ยวข้องในเรื่องจ้างครูนั้นเลย หากเป็นแต่ผู้จ่ายเงินอุดหนุนเท่านั้น ส่วนถ้อยคำที่ปรากฏในหนังสือของกระทรวงศึกษาธิการฉบับที่กล่าวที่ไว้ว่า “ประเภทจ่ายเป็น

เงินเดือนครูที่ทางการให้ไปช่วยสอน” นั้น ปรากฏว่าใช้เป็นชื่อเรื่องเท่านั้น ไม่ตรงกับข้อความในหนังสือซึ่งเป็นสาระสำคัญในการปฏิบัติ เมื่อตามข้อเท็จจริงและตามทางปฏิบัติไม่ได้มีการส่งครูไปให้ช่วยสอนเลย มีแต่การให้เงินอุดหนุนเพื่อให้โรงเรียนราษฎร์ไปจัดการหาครูและจ้างครูเองเท่านั้นเช่นนี้ หากจะมีปัญหาเกี่ยวกับความรับผิดชอบเกิดขึ้นในฐานะนายจ้าง เจ้าของโรงเรียนราษฎร์นั้นเองจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบหาใช้กระทรวงศึกษาธิการไม่

อาศัยเหตุผลดังกล่าวมาแล้ว คณะกรรมการกฤษฎีกาจึงเห็นว่า ครูที่ทางโรงเรียนราษฎร์จ้างมาสอนโดยอาศัยเงินอุดหนุนจากกระทรวงศึกษาธิการจ่ายเป็นเงินเดือนเช่นกรณีนายชื่น ธรรมสินี ไม่เป็นลูกจ้างหรือคนงานของรัฐบาลตามนัยมาตรา ๒๒ วรรค ๔ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๖

(ลงชื่อ) เสกล บุญยัษฐิติ

(นายเสกล บุญยัษฐิติ)

กรรมการร่างกฎหมายประจำ

รักษาการแทนเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เมษายน ๒๔๙๘